

2
centy

GOŃNIEC

4
hal.

Wychodzi codziennie o 12. w poł.
REDAKTOROWIE:
Stanisław Tokarski i Stanisław Brandowski.

PRENUMERATA:

We Lwowie: miesięcznie 1—K z odnośnieniem do domu . . . 1:50 Numer pojedynczy 4 halerzy	Na prowincyi: miesięczn. z przes. pocztową 1:50 K kwartalnie 4:50 Numer pojedynczy 6 halerzy

Zagranicą, 3 franki miesięcznie z przesyłką pocztową

Drobne ogłoszenia po 4 halerzy od wyrazu. | Redakcja: Lwów, Zimorowicza 17. | Administracja: ul. Wałowa 6. | Ceny ogłoszeń: 20 hal. za 1-szp. wiersz pet.

Co dzień niesie?

Do mego stolika w restauracji, przysiadł się wczoraj jakiś obywatel i, nie przedstawivszy się nawet, zaczął mi jak to mówią, dziurę — w brzuchu wiercić.

— Panie redaktorze — powiada do mnie — musicie coś koniecznie poradzić na to, aby nasi właściciele realności nie stoczyli się w jezioro bankructwa. Z każdym dniem przybywa próżnych mieszkań, a lokatorów ubywa. Słyszał to kto? Magistrat i Ekszelleneya Korytowski cisną nas, jak niebo do ziemi, rozmaitym murarzom, stolarzom, gonciarzom, malarzom i t. p. wydrwigruszom, płac za naprawy i reparacye po hrabiowski, a tu psia kość w dwu moich kamienicach aż sześć pomieszczeń stoi pustych jak kościół o północy i nawet się pies o nie nie spyta. Pan redaktor będzie laskaw coś o tem napisać, a może to co pomoże. Dawniej, panie święty, byle urzędniczyna rozpiekał się w pięciu, albo najmniej czterech pokojach, a teraz meble spzędaje handełsom i gnieździ się w jednym pokoju z kuchnią. To niesłychane, to wprost oburzające! Jak tak dalej pójdzie, to my kamienice posprzedajemy i chwycimy się rzemiosła, albo jakie lichy.

— Wie pan, że to nie zły pomysł.
 — Rozumie się. Panie redaktorze, jabyłm wołał kamienie tuc, niż być kamienicznikiem. Ile to się człowiek nagryza, namaltretuje, to przechodzi wszelkie pojęcie. Taki pan lokator zapłaci mi marnych 80 koron za dwa pokoje z kuchnią, piwnicą, strychem, klatką schodową, oświetleniem tej klatki, dziedzińcem, trotoarem przed brama, i tak dalej, myśli, że mu wszystko już za te 80 koron wolno. Naprzykład powystawia na ganek wazon z kwiatami, aby deski gnily. Ja mu każe to zabrać, a on najspokojniej w świecie ustawia wazon na podłodze w pokoju. Ja znów każe mu to zabrać, a on mnie za drzwi wyrzuca — z mojej własnej kamienicy wyrzuca mnie za drzwi. Oj, ciężko panie redaktorze. Tak niepowinno być. My, właściciele realności stanowimy — Lwów. Bo gdyby nie było nas i naszych kamienic, to niebyłoby i Lwowa, nieprawdaż? A widzi pan redaktor, a ta hola myśli, że nam laskę robi, płacąc marnych 80—100 koron miesięcznego czynszu. Znalazły się nawet takie półgłówki, które żądają, aby na kartkach wypisywać cenę mieszkań. Człowieka szlag może trafić. Pan redaktor będzie laskaw porządnie wziąć odrazu za rogi tych warchałów, którzy chcą Lwów do góry nogami obrócić. Ja się zato wywdzięczę stokrotnie, a jakże. Postaram się, aby wszyscy moi lokatorowie prenumerowali *Gońca*, a to dla pana redaktora wiele znaczy. A może się najpijem małe piwo, co? Kelner!

— Kelner! Jeżeli pan sobie nieza-bierze odemnie tego idyoty, to gotowa

być awantura — dodaję ja od siebie, obracając się karkiem tam, gdzie pierw był mój nos.

A właściciel kamienic czynszowych na to:

— Poczekaj, przyjdiesz ty do mnie za mieszkaniem, już ja cię wyrychtuję na świeńskie południe.

Z temi słowami na ustach poszedł do swoich kun.panów grać w karty.

U nas i na świecie.

(Z powodu konsekracji polskiego biskupa w Ameryce. — Uwagi na ten temat. — Refleksye dla Polaków amerykańskich i dla nas. — Sprawy państwowe. — O autonomię w krajach okupowanych).

Równocześnie dzisiaj przynosimy artykuł pt. „Dzień radości i tryumfu”

opisujący ogromnie znamienne dla społeczeństwa polskiego uroczystość konsekracji pierwszego biskupa polskiego w Ameryce. Dzień, jaki przeżyli Polacy amerykańscy niema równego sobie. Bo pominawszy już

niesłychany entuzjazm i radość

z powodu tego święta, uroczystość ta ponadto ma inne głębsze znaczenie obustronne. Obustronne, to znaczy dla

Zabawa w ciuciubakkę.

NA-HA-KA-TE **TLEN**

najlepsze Mydła toaletowe w 10 zapachach. Kosztuje sztuka 30 groszy. Żądajcie wszędzie z firmą Fabryki

społeczeństwa polskiego w Ameryce z jednej strony, z drugiej zaś dla nas pozostających tu pod trzema zaborami najeźdźców.

Dla pierwszego uroczystość powyższa jest dowodem, że

cudów można dokazać karną organizacją,

która jednoczy maluczkich i wyższych, biednych i bogatych, uczonych i analfabetów, chłopca, pana, robotnika, rzemieślnika i mieszczanina w bojowy zastęp o prawa narodowe, którego w jego potęgę i siłę, moce piekielne nie są w stanie pokonać. Bo przecież Polacy amerykańscy tylko sobie samym tę ważną placówkę zawdzięczają. A zawdzięczają ją swojej organizacji, stowarzyszeniu, jednolitości w rozumieniu swych interesów. Druga zaś korzyść dla nich to owo zdumienie przedsiębiorczych, bussinesowskich Amerykanów. Oni przejrżeli, oni zrozumieli już jasno, że siła polska

na ziemi Waszyngtona to mocarny żywioł,

z którym się dużo liczyć należy, i któremu się także dużo należeć będzie.

*

Z innej znów strony wielka ta chwila jest dla nas policzkami. Tak śmiało to możemy powiedzieć, że jest tem dla nas. Bo jeżeli te dzieci Polski, wychodzący z ziemi Piastów, Kazimierzów Wielkich i Jagiellonów zdolali zdobyć się na taką potęgę, iż zaimponowali swą siłą całej Ameryce, jeżeli ci wiecznie tęskniący za ojczyzną ziomkowie nasi stworzyli

na obcej ziemi drugą Polskę,

to cóż myśmy już powinni zdziałać tu w naszych gniazdach, na naszych ugorach, na naszych mogiłach, grobowcach, pobojowiskach, słowem w naszej Polsce, ojczyźnie Białego Orła. A gdzież te owoce, gdzież czyni, gdzież plony, jakim nasze żniwo naszej pracy.

Zaprawdę gorący wstyd niech nam spłomieni lica!

bośmy spuściznę krwawą naszych pra-ojców i ojców już w części rozmarnowali, rozszałowali, roztrwonili.

W skarbcu naszym, tu na własnej ziemi, pamiątek narodowych, mamy, tyle huraganowej potęgi, tyle siły, tak niewzruszoną opokę, żeśmy byli winni zbudować

millionowe armie karnych organizacji

i świat tą swą żywotną mocą zadziwić. Niech nam wstyd płomieni lica! My wciąż ciskamy między siebie zatrute

kości niezgody, my wciąż niepewni, niezdeterminowani, my wciąż łączący się, miast łańcuchem sprzągać, rwiemy narodową karność, wylęgamy w swem łonie potworki targowiczów, sprzedawczyków, sobków, pieniaczy, faryzeuszów politycznych. O jakżeż małe u nas ognisko miłości ojczyzny — jak słabniejącym jej płomyk, jak niedoleżne nasze czyni. A raczej tych czynów wiele niema.

A gdzież ta polska Liga narodowa?

która miała skolidować wszystką moc narodową, która miała być tem woj-skim górą pionierów narodowej sprawy. I tak wciąż cel tracimy z oka, wciąż schodzimy z drogi, wciąż woli-my błędzić po ciemnych, o podejrzanych tajemnicach manowcach, niż kroczyć jasno wytkniętymi gościńcami rozwoju naszej polskiej indywidualności narodowej.

Tem ta uroczystość polska w Ameryce płomieni radości wznieca w żrenicy, ale i spływa z niej łzą goryczy i wielkiego bólu.

*

N. fr. Presse donosi, że na wspólnej radzie ministrów zatwierdzoną zostanie przedewszystkiem sprawa wspólnego budżetu. Dalej poruszone zostaną i omówione nowe kwestye wschodnie. Rada zażądała od wspólnego ministra spraw zagranicznych bar. Aehrenthala szczegółowej relacji o wypadkach w Turcyi i

o ewentualnych zmianach w austro-węgierskiej polityce wschodniej.

Nadto ma być ustalona treść deklaracji, która dana będzie w delegacjach w sprawie przyszłej formy administracji w Bośni i Hercegowinie. Oba rządy są zdania, że wraz z mandatem administrowania tych dwóch krajów Austro-Węgry otrzymały także prawo nadania im pewnej autonomii, i z prawa tego skorzystają.

Wkońcu przyjdzie pod obrady sprawa wprowadzenia w życie

traktatu handlowego z Serbią.

Zdaje się, że mimo oporu kół agrarnych traktat ten wejdzie w życie na mocy ustawy upoważniającej.

*

Mahometanie zamieszkali w Bośni zwrócili się do wspólnego ministra skarbu bar. Buriana z memoriałem,

w którym wyliczają swoje żądania.

Minister przyobieczał spełnienie większości tych postulatów. Mahome-

tanie zrzekli się narazie autonomii administracyjnej, ponieważ uważają kraj do tego za niedojrzały. Natomiast mają być utworzeni radcy powiatowi z głosem doradczym. Wszystkie wyznania religijne mają otrzymać autonomię. (D).

Dzień tryumfu i radości.

Dawno już Ameryka nie święciła takiej uroczystości, jak w dniu 29-go lipca b. r. Patrzyli na nią Amerykanie z niesłychanym zdumieniem i podziwem, widząc jak olbrzymi jest rozpęd siły rozwoju indywidualności narodowej polskiej w Ameryce i jak potężną rolę stanowi tam żywioł organizacji polskich.

Oto po wielu latach, pełnych zabiegów, doczekali się Polacy amerykańscy pierwszego biskupa Polaka, którym jest ks. Paweł Rhode.

Na dzień konsekracji jego w Chicago zebrało się ćwierć miliona Polaków, nieprzeliczone delegacje z wszystkich stron Stanów Zjednoczonych i 600 polskich księży.

W dniu tym zrozumieli wszyscy jasno i dokładnie, zarówno Polacy jak i episkopat amerykański, jak ważną, jak niezmiernie ważną rolę w życiu naszym narodowym polskim na ziemi amerykańskiej gra Kościół polski, obok którego wyrosła polska szkoła i polskie organizacje.

Dwudziestu kilku biskupów i arcybiskupów amerykańskich, których zgromadziła uroczystość konsekracyjna, w znacznej większości z gorliwością godną lepszej sprawy oddanych „pracom asymilacyjnym” Kościoła katolickiego w Stanach Zjednoczonych, musiało odczuć, że Kościół polski w Ameryce jest dotąd Kościołem wybitnie polskim. Musiano zrozumieć, że stojąc twardo na gruncie jedności z Rzymem przy całej wierności dla Stolicy Apostolskiej, żyje i rozwija się wyłącznie tradycją Felińskich, Fiałkowskich, Ziurówiczków i innych, a wszystkie amerykańskie, asymilacyjne zakusy nie zdołały dotąd wyżyłbić w tej twierdzy żadnego poważnego wylomu.

Entuzjazm nie do opisanego, tłumy ludności w świątecznych strojach, manifestacja za manifestacją.

Rano przed kościołem parafii św. Michała Archanioła w South Chicago zebrał się sześć tysięczny lud polski

witając radośnie biskupa, który tej parafii dotąd rasterzował.

Nowy biskup wybierał się właśnie po matkę biskupią do katedry.

Towarzyszyli mu księża w kilkunastu samochodach. Przed katedrą zastano już 40.000 ludność polską z 20 polskich parafii chicagowskich.

Takiego zgromadzenia jak Chicago istnieje nie pamięta jeszcze. Huk z moździerzy, okrzyk radości, tony dzwonnów i te pieśni polskie na amerykańskiej, obcej ziemi były rozgłoszonymi falami ku niebu. A już leż nie można było powstrzymać, gdy po uroczystości konsekracji uderzyła pod strop kościelny ta prastara z prastarych dum rycerskich polskich nasza bojowa pieśń „Boga rodzico dziewico!”

Ludzie płakali, jakies tłumione, pełne szczęścia i wzruszenia łkanie rozrywało piersi; może tym dzieciom Polski nadpłynęły w tej chwili słoneczne wspomnienia naszych walk bohater-skich, może widniał im w duszach Grunwald, Wiedeń, Raclawice, może w tym szumie stutysięcznych chorągwi kościelnych widziano kraśne proporce ullańskie, rozwichrzone na wiatr, sztandary bojowe i skrzydła szumiące husarzy!

Hej śniła się im w duszach w tym dniu tryumfu i radości świetlana postać umęczonej Ojczyzny.

A gdy już po nabożeństwie rozległ się śpiew naszego hymnu narodowego „Boże coś Polskę” — cały lud łkał jak dziecko, kłoniły się polskie głowy w pokłon pokory i poddania się woli bożej, ale i z nadzieją w przyszłość tej wielkiej, królewskiej Ojczyzny. Pieśń drgała łzami i płaczem, lamala się falami, bo śpiewano ją płacząc.

I zimni Amerykanie zdumieni się. Lecz i ich ogarnęło wzruszenie. — Ta pieśń polska, ten płacz, ta radość i ten entuzjazm były dla nich wytłumaczeniem. Zrozumieli, że dla Polaka nie-masz świętszej idei nad Polskę, że nie-masz większego pragnienia nad jej zmartwychwstanie, że nie-masz większego bólu nad tęsknotę za krajem, a silniejszej pracy nad pracą nad własnym rozwojem.

Po ukończonej ceremonii udał się biskup Rhode do swych parafian, którzy w dzielnicy polskiej wspaniale ozdobionej bramami tryumfalnymi oczekiwali jego przyjazdu.

Gdy świeżo wyświęcony arcy-pasterz zbliżył się do pierwszej bramy, z tysięcy piersi wydarł się okrzyk radości, zawtórowały mu dzwony kościołów i fanfary orkiestr oraz syreny wszystkich fabryk w South Chicago.

— To szczególna rzecz nawet — odezwał się — nigdy nie miałem tak wielkiej ochoty do przechadzki.

Jeden z jego strażników, tęgi i rumiany chłop, odpowiedział na to głośnym śmiechem, mówiąc:

— Bardzo naturalnie!

W kancelaryi, podczas formalności wpisowych, Prosper odpowiadał wyniośle i pogardliwie na czynione mu zapytania z urzędu.

Ale gdy mu kazano wydobyć wszystko z kieszeni, a następnie przystąpiono do rewizji, błysk oburzenia przeszedł po jego oczach, potem łza gorąca spłynęła i uschła na płomieniem obliczu. Była to tylko błyskawica. Potem stał już nieruchomie i zimno, gdy z dołu do góry brutalne ręce przebiegały po nim, by przekonać się, czy niema przy sobie czego podejrzanego.

Poszukiwania byłyby może posunięte dalej i przybrałyby jeszcze bardziej poniżającą formę, gdyby nie interwencja jakiegoś jegomościa w pewnym wieku, dystyngowanej powierzchowności, w białej chustce na szyi i złotych okularach, który zgrzał się przy piecu, i w tem miejscu zdawał się być jakby u siebie.

Na widok Prospera, który wchodził z agentami, zdziwił się on i doznał jakiegoś wzruszenia; postąpił nawet, jak gdyby chciał coś do niego przemówić, ale się powstrzymał.

Jakkolwiek pomięszany nie mógł Prosper nie zauważyć, że ten człowiek wciąż się w niego wpatrywał.

Czy był mu znajomy? Daremnie szukał w pamięci, nie mógł go sobie przypomnieć.

{C. d. n.}

16

EMIL GABORIAU

Akta kryminalne pod liczbą 113.

Gypsy nigdy się długo nie namyślała.

— Oto papier i pióro, napisz pan kilka słów do tej pani.

Za chwilę oddał jej list.

— Za pomocą tych trzech wierszy, — rzekł — zrobisz pani z pani Aleksandry wszystko, co zechcesz.

— Dobrze. A teraz, jak dać znać Cavaillonowi o mojem nowem mieszkaniu? Wszak on miał mi oddać list od Prospera...

— Nie mógł przyjść, kochana pani — przerwał agent bezpieczeństwa — ale ja zaraz będę się z nim widział i powiem mu, gdzie panią może znaleźć.

Gypsy chciała posłać po powóz, ale Fanferlot udając, że mu spieszo, ofiarował się spełnić to zlecenie. Dobry to był pretekst wysunięcia się.

Wreszcie jakoś mu się szczęściło tego dnia. Fiakier jakby umyślnie zbliżył się przed dom, zatrzymał go.

— Zaczekasz tu — rzekł do woźnicy, wyliczawszy mu swe tytuły, na jedną młodą panią, brunetkę, która zejdzie z góry z walizkami. Jeżeli każe ci wieść się na ulicę św. Michała, to trzaśnij z bicia, a jeżeli gdzieindziej, to zejdź z kozła, nim ruszysz, jak gdyby dla poprawienia czegoś przy powo-

zie; ja będę stał tak, abym mógł widzieć i słyszeć.

Jakoż przeszedł na drugą stronę i udał się do handlu winnego. Szumiało mu w głowie to wszystko, o czem się dowiedział, i sam już niewiedząc co o tem sądzić, starał się zaprowadzić porządek w swych myślach.

Nie zdążył, bo ostry trzask z bicia rozległ się po ulicy; Gypsy pędziła pod *Wielkiego Archanioła*.

— Tę przynajmniej, chwala Bogu, mam w ręku! — zawołał żywo Fanferlot.

III.

W chwili, gdy Nina Gypsy jechała schronić się do hotelu *Wielkiego Archanioła*, wskazanego jej przez Fanferlota, zwanego Wiewiórką, Prosper Bertomy odstawiony został do prefektury policyjnej.

Od chwili, gdy zapanował nad sobą i wrócił do zwykłego sobie trybu, już go zimna krew ani na chwilę nie opuszczała.

Daremnie otaczający go ludzie, obserwatorowie dowcipni, śledzili jakiejś słabości w jego oczach, jakiegoś wątpliwego wyrazu w jego fizyognomii; trafiali na marmur.

Możnaby nawet sądzić, że był nieczułym na swe położenie, gdyby nie bolesne uciśnienie serca, w tłumionych odzywających się westchnieniach, gdyby nie krople potu, spływające po skroni, które świadczyły o straszem cierpieniu.

U komisarza policyjnego, gdzie bawił przeszło dwie godziny, nim otrzymano względem niego instrukcyę, rozmawiał z dwoma pilnującymi go policyan-tami.

Około południa, będąc dotąd na czczo, uczuł potrzebę posiłku. Przynie-siono mu śniadanie z sąsiedniej restauracji, które zjadł z niezłym apetytem i wypił prawie całą butelkę wina.

Przez ten czas z dziesięciu agentów i różnych urzędników prefektury, którzy co rano udają się z interesami do komisarza policyjnych, przypatrywali się ciekawie jego zachowaniu. Wszyscy byli jednego zdania, które sformułowali mniej więcej w tych słowach:

— To jakiś niepospolicie tęgi urwis.

Albo też:

— To szpaczek nadto spokojny, by go można wypuścić bez szkody dla innych.

Gdy mu powiedziano, że dorózka czeka przed domem, powstał żywo, ale przed wyjściem prosił, aby mu pozwolono zapalić cygaro.

Przed bramą urzędu komisarza policyjnego, siada zwykle kwaciarka. Kupił u niej bukiet fiołków.

Ta kobieta, domyślając się, że jest aresztowanym, rzekła doń niby na znak podziękowania:

— Szczęśliwego powodzenia, mój biedny panie!

Na co on, jakby wzruszony tym małym dowodem zainteresowania się, odpowiedział:

— Dziękuję ci, pocziwa kobietę, ale mi się już dawno nie powodzi.

Czas był prześliczny, dzień wiosenny w całym znaczeniu. Przez cały czas jazdy Prosper zaglądał w okienko, skarżąc się z uśmiechem, że musi przy takim słońcu iść do więzienia, kiedy byłoby tak przyjemnie na dworze.

Wzruszony do łez arcybiskup udzielił zebranyemu swego pasterskiego błogosławieństwa i odjechał do drugiej polskiej parafii w South Chicago, Niepokalanego Poczęcia, by choć na chwilę ukazać się oczekującym go wiernym. I obok tego kościoła zebrały się tłumy. W całym zresztą mieście nie było ani jednego Polaka, któryby nie pragnął, by pierwszy polski biskup pobłogosławił go w pierwszym dniu swego panowania.

Wieczorem cała chicagowska Polonia odbyła tryumfalny pochód przez uświetnione ulice dzielnicy. 50.000 uczestników, wszystkie organizacje polskie, 500 powozów z klerem katolickim, 200 sokołów polskich, bandery Krakusów, orkiestry, sztandary, morze kwiatów i bukietów i oślepiająca jasność od tysiącznych lampionów i świateł elektrycznych.

Pochód trwał półtorej godziny. Potem odbył się w domu narodowym polskim im. św. Stanisława Kostki bankiet na cześć biskupa Rhodego. Po licznych przemówieniach i toastach zabrał głos nowy dostojnik Kościoła.

Jest to człowiek stosunkowo dość młody, nie skończył jeszcze 37 lat; ale po tem przemówieniu nawet ci, którzy po raz pierwszy go widzieli i słyszeli, doszli do przekonania, że wybór był trafny.

Pochodzi z ludu, (urodził się w Prusach Zachodnich w Wejherowie) a aczkolwiek wychowany w Ameryce, mówi doskonałą polszczyzną i gdzieśniedzie zaledwie akcentem niewłaściwym zdradza, że nie w polskich kształcił się zakładach naukowych:

„Będąc biskupem rzymsko-katolickim powiedział w swej mowie między innymi: w Stanach Zjednoczonych stać muszę na straży interesów wiary i organizacji Kościoła, nie zapomnę atoli nigdy, że jestem przede wszystkim biskupem polskim.

Polacy amerykańscy w tym świętym dniu przeżyli chwile tak cudne, słoneczne i jasne, jakie w dzisiejszych, twardych czasach, niestety rzadko święcić można. (d).

Poniżej podajemy wiersz p. Szczęsnego Zahajkiewicza, napisany na tę uroczystość. Wiersz ten wręczył nam autor, bawiący obecnie we Lwowie.

Na cześć

pierwszego polskiego biskupa w Stanach Zjednoczonych.
Najprzewielebniejszego ks. Pawła Rhodego.

Leci... leci wieść radosna
Błyskawicy lotem:
— Idzie do nas szczęścia wiosna
Świeci liczką złotem!

— A co niesie?
— Ludu wierny
Padnij na kolana
I chwal Stwórcę, który dał ci
Wodza i hetmana!

Więc się zebrał tysiącami
Lud uszczęśliwiony —
Ćmi się niebo chorągwiemi,
Grzmia radośnie dzwony.

Pół tysiąca jest kapłanów,
Ludu ówierć miliona —
Są wysłańcy z wszystkich Stanów
A wszystkim drżą łona.

— Jedzie wódz nasz! — pełne lęku
Szepce ludu mrowie —
— Pewnie miecz ma ostry w rękę
Koronę na głowie? —

— Nie! Pastorał dzierzą dłonie —
Szepnęli najpierwsi —
— Mitra stroi jego skronie,
Krzyż złoty na piersi!

— To nasz biskup ukochany!
To nasz hetman nowy: —
I przykleka lud zebrany
I chyla się głową!

— W wolnej ziemi znać nie chcemy
Królów, ni cesarzów!
Ty nam hetmań, Ty nas prowadź
Do Pańskich ołtarzów!

— Pod Twą wodzą przejdziem śmiało
Jary i mieliznę,
Wiedz nas! Prowadź! Ucz nas kochać
Boga i Ojczyznę!

Biskup w rękę wziął krzyż złoty
Żegnał — w imię Pana —
— O, już my dziś nie sieroty!
Bo mamy hetmana!

gła lotem błyskawicy całe piekło we wszystkich kierunkach. To też kto tylko mógł biegł na główny trakt, któredy mnie z honorami w asystencji milicyi piekielnej szupasowano. Scisk był tak wielki, że Pogotowie ratunkowe zabrało setki ludzi, którym się zebra i inne kościane części w scisku połamały. Byli tacy, którzy się wspinali po drzewach piekielnych, wyłazili na dachy, kominy i balkony, byle tylko zobaczyć okaz, którego spotkała niesłychana niespodzianka. Jak król rozdawałem na wszystkie strony uśmiechy, posyłałem całusy piekniwym, a od ukłonów dziś jeszcze mi ręk bark boli.

cofnie wyrok. Car rosyjski nie taki straszny, a ileż to razy odwoływał różne ukazy, które wspaniałomyślnie wydawał dla swoich poddanych. To też spieszyłem się, o ile mogłem, a mimo to, szupańcy jeszcze mnie ogonami podganiaли. Złościło mnie tylko jedno. Jakiś gęsto udekorowany orderami Prusak, widocznie pierwszorzędnym dygnitarzem, odnosił się do mojej emigracji całkiem obojętnie. Gdy go ktoś w tej materii zainterpelował — odrzekł z lekceważeniem:

— Lastiger Ausländer, nichts mehr!
Szkoła mi jednak było czasu na wdawanie się w dysputy z tym dygnitarzem. Szepnąłem tylko przyjacielowi Bykusowi na ucho, żeby o nim pamiętał i przy sposobności pod sierć go pogłaskał.

Ostatecznie wśród kwiku, pisku i gwizdania piekielnej publiczności wyrzucono mnie za piekielne wrota, w których napotkałem na całą falę przybyszów.

— O, o, patrzcie — wołał jakiś jegomość — wyrzucają jednego z piekła. To szczególne. Widocznie ten napis na czeluści, „Lesciate ogni speranza“ to tylko strachy na Lachy.

— No, no — pomyślałem — będziesz brachu czekał, zanim powrócisz i z trudem przecisnąłem się na wolność.

Co teraz robić? Gdzie się udać? Doprawdy położenie niepomyślne.

* * *

Za łaskawem pozwoleniem nieboszczyka „tarapatnika“, byliśmy w możności podać czytelnikom jego zacny kontrefekt, przypuszczając jednak, że piękne czytelniczki będą miały tyle rozsądku, iż się w nim nie zakochają. (Dopisek protokolanta).

Krajowe stolarstwo.

Dziwna u nas apatya i niezrozumienie własnego interesu panuje w każdej niemal dziedzinie życia ekonomicznego i społecznego.

W Galicyi, gdzie z powodu nierozwiniętego jeszcze fabrycznego przemysłu, takie wielkie pole działania stoi otworem dla rodzimego rękodzielnictwa a zwłaszcza z natury rzeczy dla przemysłu stolarskiego — zdawałoby się mogło, że każde usiłowanie, dążące do jego rozwoju, a przede wszystkim do skonsolidowania rozproszonych sił fachowych, znajdzie należyłą ocenę i poparcie w kołach samych fachowców stolarskich.

Stolarstwo, jak każdy zresztą inny zawód, wymaga w pierwszym rzędzie zawodowego kształcenia się, aby mogło nietylko swój byt utrwalić, ale także postępując z duchem czasu, stanąć na wyżynie wymogów współczesnych pod względem sztuki.

Oprócz szkół fachowych — których kraj nasz prawie nie posiada, wielkie usługi stolarstwu oddać może fachowe czasopismo stolarskie.

Wszyscy to odczuwają a jednak, gdy z wielkim trudem i mozolem wytrawny instruktor kursów stolarskich inż. Krzepowski, założył fachowe czasopismo pod tyt. *Przegląd stolarski* — nie znalazł ani poparcia ani zrozumienia w sferach stolarskich w kraju. Dość powiedzieć, że na kilka tysięcy rozsyłanych „na okaz“ numerów zgłosiło się zaledwie 4 (wyraźnie czterech) prenumeratorów.

To prawdziwa ironia i nowy dowód, jak daleko u nas od słów do czynów.

A przecież ten miesięcznik stanął odrazu i to wszechstronnie na wyżynie interesów samych stolarzy. Omawiane są w nim w sposób jasny i możliwie popularny wszystkie sprawy, wchodzące w zakres stolarstwa. Zawiera prócz tego wzory i rysunki pomysłów, odbiegających daleko poza trywialny szablon partactwa wiedeńskiego, co mogłoby się znacznie przyczynić do wytworzenia odrębnego swojskiego kierunku artystycznego w sztuce stolarskiej.

Biją serca — biją dzwony,
Dusze radość tknęła —
Grzmia przestawnej pieśni tony!
„Jeszcze nie zginęła!”

Szczęśny Zahajkiewicz.

Tarapaty nieboszczyka.

(Na posiedzeniach spirytystycznych za-
protokolował nasz reporter).

XXVI.

Wiesz, że zostałem wydalony z
granic...

— Pozdrów tam moją żonę w nie-
bie — woła jakiś mój znajomy lwo-
wianin — i powiedz jej, że mi strasznie za nią tęskno. Nazywa się Klara.....

— Daj znać do mnie do domu na ziemi, aby spadkobiercy moi nie sprzedawali pruskich towarów w moim sklepie, bo ich dyabli wezmą — domaga się jakiś kupczyk.

— Jednego tylko całusa — błaga znowu jakaś anemiczna panienka, która za tajne grzeszki młodości stała się łupem piekielnych kolekcjonistów.

Rozumie się, ja nie miałem czasu słuchać tego wszystkiego. A nuż Jego

Do trwałego

pokrywania nowych lub zniszczonych dachów: Teksturę (Papę) terową, Gwoździe do teży, Ter gazowy do pociągania dachów, Farby terowe i olejne do malowania, Pędzle, poleca Największy Skład Farb i materiałów

Alojzy Hübner, Lwów Rynek

Takie fachowe pismo powinno być w ręku każdego światlejszego stolarza i stać się z czasem jego doradcą, nauczycielem i kierownikiem. — Wszak w tym kierunku nie istnieją w kraju żadne inne pisma polskie.

Sądźmy, że mimo chwilowej obójności zrozumieją nasi stolarze korzyści, wynikające z fachowego, dobrze redagowanego pisma i w krótkim już czasie *Przegląd stolarski* znajdzie u nich takie przyjęcie i poparcie, na jakie w zupełności zasługuje.

A wreszcie nie sztuka jest z założeniami rękami biadać na ciężkie czasy i czekać zmiłowania Bożego. Trzeba się kształcić — a do fachowego wykształcenia koniecznym jest pismo fachowe.

Prawdzie.

List z prowincyi.

(Satyra na małomiasteczkowych korespondentów.)

Dziury Wielkie.

Dnia 14. b. m. wydarzył się w naszym mieście okropny, nerwami wstrząsający wypadek.

Dwaj parobcy, Eustachy Kawa i Marcin Filozof, obaj pochodzący z Dziur Małych, pędzili przed sobą stado krów. Nagle przy zbiegu ulic Błotnej i Miodowej jedna krowa z niewiadomego dotychczas powodu spłoszyła się. W jednej chwili popędziła w szalonych podskokach na plac Kałuży, tratując po drodze wszystko, co tylko napotkała. Policjant, który wówczas pełnił służbę, chcąc ją zatrzymać, począł zdala krzyczeć. Krowa, podrażniona krzykiem pędziła dalej. W kilku sekundach obiegła dość długie ulice jak: Kurzową, Bednarską, Rzeźniczną, Krzywą, Pokreconą, Kapitałną i Małą.

— Powstał strach i zamieszanie. Dopiero Antoni Kwargel, z zawodu rzeźnik, chwyciwszy rozszalałą krowę za ogon, osadził ją na miejscu. Dzielnemu rzeźnikowi należy się uznanie.

Szkoda wynosi około 10 koron.
(Juromi.)

Car w samotności.

Jak wielką jest obawa przed jakimś zamachem na życie cara, wynika stąd, iż małe Carskie Sioło pod Petersburgiem, rezydencja, a raczej „więzienie” cara strzeżone jest przez 1500 tajnych agentów, tak, iż na każdy dom przypada z nich więcej, niż jeden.

Prócz tego hufca posiada pałac w Carskiem Siole jeszcze wewnętrzną ochronę, złożoną z około 400 ludzi, podległych kilku oficerom, a stojącą pod rozkazami generała Diedulina.

Ostatnie lata były powodem wielkich zmian w carskiej służbie bezpieczeństwa. Od roku połączenie telefoniczne między Carskiem Siołem, a Petersburgiem jest tak urządzone, iż każda rozmowa telefoniczna zapisywana jest automatycznie, a czyta ją Diedulin. Do Carskiego Sioła nie dochodzi ani jeden list, ani jedna karta pocztowa, ani jedna depesza, któraby nie była przez szpiegów otworzona, przeczytana i odpisana.

Mimo tego stanowisko Diedulina nie jest takim, jakie zajmowali w swoim czasie Trepow lub Hesse. Ci towarzyszyli carowi nawet na jego przechadzkach. — Car zwykle tak milczący, rozmawiał z nimi nieraz o polityce, wysłuchiwał ich zdania i sam wygłaszał swoje. Z Diedulinem rozmawia car tylko o ochronie, o czuwaniu nad pałacem i strzeżeniu swej osoby i rodziny.

Te środki ochronne stały się taką ostrożnością, iż każda rozmowa telefoniczna, a tyżająca się dworu carskiego, rozmowa choćby najniwiejsza, stała się wprost niemożliwą.

Car osamotniał..

Prócz wielkich, książąt Piotra Mikołajewicza i Mikołaja Mikołajewicza, nie posiada car bliższego zaufanego. Nie wywnętrza się przed nikim. Życie cara, nie biorąc pod uwagę parad i przyjęć, jest daleko samotniejszym — niż było przed kilku laty. Wprawdzie rozmawia car ze Stolypinem, prezesem ministrów, o polityce wewnętrznej, daleko więcej nią się zajmuje, niż dawniej, ale wszystko dzieje się ze zachowaniem pewnej wstrzemięźliwości, bez zbytniego zagłębiania się w daną sprawę.

Niedawno partya dworska była wielce zaniepokojona tem, iż car prezydenta Dumy zatrzymał u siebie przeszło dwie godziny i z nim rozmawiał nie tylko o zadaniach i sprawach Dumy, ale także o wielu sprawach polityki wewnętrznej. Osoby dworskie patrzyły niechętnie na to wzrastające zaufanie do Chomiakowa, prezesa Dumy. Znalazły się już osoby, które w tem zbliżeniu się cara do prezesa Dumy widzą w tym ostatnim „człowieka przyszłości”. Jest to może przesada, ale w każdym razie świadczy to, iż partya dworska chce za wszelką cenę widzieć cara odosobnionym nie tylko od swego narodu, ale i od reszty świata.

Wbrew swoim przyzwyczajeniom car czuwa późno w noc. — Czyta bardzo wiele, a jego najprzyjemniejszą rzeczą do czytania są stenograficzne protokoły z Dumy. Może je fałszują dla niego?

Zwykle około północy ukazuje się Stolypin, według umówionego z góry, a w najściślejszej tajemnicy utrzymwanego hasła z raportem. Te nocne raporty przyznają mu car po zamachu, aczkolwiek letni jego pałac strzeżony jest przez 160 policyantów i mnóstwo tajnych agentów.

W Carskiem Siole obawa przed zamachem w ostatnim czasie jakoś osłabła, gdy po rozprawie w Dumie pokazało się, iż omawiany przez nią spiszek na cara istniał tylko w wyobraźni, czyli był prostym wymysłem.

Mimo tego czuwająca straż bezpieczeństwa obawia się zamachu na cara, a szczególną rzecz, iż przypuszcza ona, że zamach ten wykonany zostanie przez jakiś nagle zajeżdżający automobil, napelniony dynamitem, lub jakąś inną materią wybuchową.

W najbliższym otoczeniu cara rozegrała się też niedawno niemila sprawa, którą utrzymują w najściślejszej tajemnicy. Kilku służących i drobnych urzędników podało do carowej prośbę, aby im wypłacono pensję, której nie otrzymali od kilku miesięcy. Zbadaniem tej sprawy z polecenia cara zajął się nie Diedulin, lecz minister dworu Fredericks.

Jak słychać z kół dworskich, oficer gospodarstwa dworskiego, Czerep-Spiridowicz, posiadał tę czelność, iż ukradł pewną sumę, której wysokości dotąd nie stwierdzono, w ten sposób, iż kazał urzędnikom podpisywać niewypełnione kwity. Puste miejsca wypełniał potem sam. W ten sposób zabrakło może pieniędzy na wypłatę służby dworskiej.

Przełom w życiu literata.

Liszki mają jamy, ptaki mają gniazda, a literat niemasz, gdzieby skłonił głowę swoją, powtarzał za ewangelistą Jan Zbigniew 2-ga imion Noweliński, znany, ceniony itd. filar współczesnej literatury, ilekroć w powrocie do swego kawalerskiego pokoiku w oficynach widział jasno oświetlone okna w domowych pieleszach przeciętnych burżujów. A już wręcz z równowagi wyśkakiwał jak pajac, gdy ujrzał elegancki powóz Kurkowskiego zaprzężony w siwosze, i unoszący dwoje młodych przed Pańskie ołtarze. Wówczas pan Noweliński dostawał zazwyczaj zapalenia nerwów i musiał je w oceanie

czarnej kawy gasić, jak zapaloną miotłę.

Pewnego razu, bezpośrednio po obserwacji takiego zjawiska ślubnego postanowił — ożenić się. Postanowił łatwo, ale w czyn zamienić to sztuka. Próbował więc biedaczko ze wszystkich stron, spekulował, przemysłował — trudności były straszne. Przedewszystkiem oświadczył się najbliższej znanej kasyerce z kawiarni i otrzymał w zamian za oświadczenie w nos szcztuka. Potem nagabywał znajomą szwaczkę. Dziewczyna tak się przestraszyła pomysłem matrymonialnym faceta, że uciekla przed nim aż na prowincję. Spróbował wreszcie szczęścia u pewnej artystki, której oficjalnie złożył wizytę, lecz skoro tylko się jej oświadczył — wyprosiła go delikatnie za drzwi. Rad nierad musiał literat obejrzeć się za żoną w szarym, pospolitym tłumie burżujów, zjadaczy chleba, profanów sztuki i tak dalej.

Począł tedy pisać siarczysto-ogniste sonety na cześć to tej, to owej panny na wydaniu, lecz żadna rzeźnikówna, kamienicznikówna et tutti quanti nie dała się na to złapać. Najlepszym zresztą rybakom się zdarza, że zamiast grubej ryby chwycą plotkę, więc i literatowi złapała się na haczyk — o mało co pożyteczniejsza od plotki — sufrażystka.

Chodził, laził, pisał serenady, dedykował utwory, prawił jej o niebie jasnym i gwiazdach, o siódmym rajku Mahomeda.

Była to prawdziwa, platoniczno-poetyczna miłość, podobna tej, jakiej aniołowie i święci w niebie zażywają. Aż wreszcie nadszedł czas, wstąpienia do tego rajku, do tego szczęścia bezkresnego, gdzie „znikomości tego świata błędą jak zgrzebna szmata”.

Ślub odbył się po cichu, po literacku. Tylko dzienniki ogłosiły *urbi et orbi* o epokowym zdarzeniu. I istotnie było to epokowe zdarzenie, ale tylko w życiu nowożeńców.

Wprowadzili się do mieszkania. Umeblowanie cudowne. Zamiast stołu, kupa *Tygodników ilustrowanych*, zamiast łóżka, sterta gazet, miesięczników i broszur.

W spiżarni kompletne dzieła Staffa, Przybyszewskiego, Tetmajera. I oto na śniadanie przyrządza młoda gosposia mleczną nowelę, na drugie śniadanie soneciki, na obiad fejleton, studium krytyczne o sztuce, powieść i wreszcie satyrę na deser. Na podwieczorek i wieczerzę również podobne smakołyki.

Byłoby wcale dobrze, gdyby nie te okoliczności, że tego rodzaju „menu” było strasznie niesyte i młody małżonek począł sobie dojadać poza domem, a czasem to i małżonce w kieszeni kawałek kielbasy przyniósł. Nie długo jednak tego było. Już trzeciego dnia pierwszego miodowego miesiąca zdarzyła się okropność. Młoda małżonka znikła jak tegoroczne lato.

Nieszczęściem tem dotknięty literat złamał pióro, spalił wszystkie rękopisy i wstąpił na praktykanta do dyrekcji skarbu, w tej nadziei, że żona, usłyszawszy o tem, niezawodnie do niego powróci.

Taki to był przełom w życiu literata.
n. r.

Z blizka i z daleka.

(Skutki niewagi. — Najwyższy drapacz chmur. — Poznawanie charakteru z brwi).

Pewien pan zapragnął odwiedzić wśród swej podróży wakacyjnej swą wioskę rodzinną na Górnym Śląsku. Udał się tam koleją i dojeżdżał na miejsce późnym wieczorem, a w bardzo wesołym usposobieniu. Nie uważał też pilnie na stacye i dlatego wysiadł o jedną stacyę za wcześnie. Przekonany, że jest już w swojej wiosce, udał się

ku chacie, która mu się wydawała jego domem rodzinnym. Wszedł na jej podwórze, gdzie wałęsającego się podejrzanie obcego zauważyła córka gospodarza. Sądziła, że to złodziej, i narobiła krzyku. Zbiegli się domownicy i wezwali obcego, aby się wynosił. Ten jednak, sądząc, że jest w swej ojczyźnie, nie uczynił zadość od razu wezwaniu, i wtedy ujęto go, obalono na ziemię i związano.

Wywleczono następnie mniemane go włóczęgę i złodzieja na ulicę wioską, a następnie do gminnego aresztu, obkładając go po drodze kijami i kulakami. Dopiero na drugi dzień poznano w nim dawnego mieszkańca sąsiedniej wioski.

Niewątpliwie, że niefortunny podróżny będzie na przyszłość więcej zważał na stacye..

*

Donoszą z Nowego Jorku, że budują tam naprzeciw giełdy, a na miejscu starego młyna nowy drapacz chmur. Będzie on miał 1000 stóp wysokości, będzie więc o 388 stóp wyższy niż gmach Singera na Broadway, 91 stóp niż gmach Ekwitablu, najwyższy dotąd w Nowym Jorku, i nawet o 20 stóp przewyższy paryską wieżę Eifel. Zajętych będzie pod tę monumentalną budowę, 7000 stóp gruntu; szerokość gmachu wyniesie 100, głębokość zaś 80 stóp. Potężne maszyny i motory dostarczą olbrzymowi światła, ciepła i siły do wznoszenia licznych wind i liftów.

*

Sądząc według pewnego czasopiśma angielskiego zadają sobie fizjonomicy zbyt wiele trudu, badając kształt czaszki i rysy twarzy. Właściwie potrzeba tylko pilnie obserwować brwi człowieka, aby poznać jego charakter. Wysoki łuk brwi n. p. jest oznaką nadzwyczajnej zmysłowości, chociaż bynajmniej nie wskazuje na wysoką inteligencję, jak czasem się sądzi. Słaby zarost brwi jest znakiem małej siły żywotnej; grube zaś, krzaczaste brwi wskazują na silną konstrukcję i wielką odporność fizyczną. U kobiet nie stanowią wprawdzie ozdoby twarzy, wskazują jednak również na wielkie siły fizyczne i duchowe; zbiegają się brwi takie nad nosem, to wskazują one na charakter w człowieku. Brwi długie, zwisające, oddalone od siebie na czole, są oznaką radości z życia i przyjaźliwego usposobienia. Brwi jaśniejsze od włosów oznaczają małą siłę życiową i wielką wrażliwość.

Zupełne zaś niedołęstwo i słabość poznać można z brwi, słabo zarysowanych, wysoko nad nasadą nosa. Czarne brwi nadają twarzy ostro i energiczny wygląd, wskazują zaś na namiętny temperament. U inteligencji wybitnych rzadko się zdarzają brwi jasne, chociaż główną wagę przywiązywać należy nie do barwy, lecz do kształtu brwi. Mają one barwę czerwoną, to są oznaką dumy i gwałtowności.

Kolor czarny i rudy — to są grane barwy brwi.

20.000 za całusy.

Znaną jest rzeczą, że mężczyźni płacą nieraz chętnie, szczególnie na festynach dobroczynnych itp., większe sumy za pocałunek pięknej kobiety. Nie słyszano jednak dotąd, aby kobiety rzuciły na jakiś cel złoto i srebro, aby móż pocałować starego mężczyźne. Zdarzyło się to jednak w Ameryce.

W Kansas-lity zbiera się corocznie kongres homeopatów. Tego roku obradowano nad zebraniem funduszu na propagandę homeopatii. Dr. Biggar, czeigodny starzec o pięknych siwych włosach wpadł na ście amerykańską myśl i wyjął z portfela banknot 100-dolarowy, i zwróciwszy się do zebranych

Niesłychanie niskie ceny.

Stanowczo najpraktyczniejsze i higieniczne są

Mebel żelazne i mosiężne

Materace siatkowe

Z drutu stalowego i tapicerowane
Polecam również Wieszadła, Bidety, Kotycki,
Zastony do pieców, Kosze na węgiel i drzewo,
Stelazje pod kufry i na parasole.

Stoliki do umywalni żelazne, mosiężne i z płytami marmurowymi już od koron 6—, 7—, 11—, 15—, do koron 200—.

Łóżka

żelazne orzechowego koloru dla dorosłych od koron 25—, 30—, 33—, i t. d. ŁÓŻKA dla służby do składania na szarnirach po koron 14—, 15—, 17— i t. d. ŁÓŻKO UNIWERSALNE z materacem rośliny morskiej do składania jak stolik (Kastenbett) po koron 37—, 40—, 44— do 60—. ŁÓŻKA półmosiężne i całe mosiężne angielskie już od koron 72— do 300. ŁÓŻECZKA DZIECINNE I WÓZKI dla dzieci w kilku kolorach po koron 20—, 24—, 28—, 30—, 38—, 43-50, 47-50, do 80— koron. 818

Artur Bartosz

komisowy skład mebli żelaznych, srebra „Christoffle”, tudzież Główny skład porcelany, szkła i towarów zbytkowych,

Lwów, róg ulicy Kopernika 2. (naprzeciw apteki Wp. Mikolascha).

== TAKŻE I NA SPŁATY MIESIĘCZNE. ==

nych na kongresie pań oznajmił, że otwiera subskrypcję na fundusz propagandy, a która z pań zasubskrybuje też 100 dolarów (500 koron), tę pocałuje piękny dr. Biggar.

Podniosła się zaraz doktorka Mabel Spener i subskrybowała 100 dolarów „aby tylko dostać od dr. Biggara całusa”.

Ten ostatni podał jej rękę i z uczuciem wycisnął na jej policzku pocałunek; kongres wrzał naturalnie wesolnością.

Potem zbliżyła się jakaś siwa dama; wyplaciła z komiczną godnością i powagą swoich 100 dolarów i dała się również pocałować. Gdy doktor zobaczył, że pocałowanie w skroń nie jest tak gorąco pożądanem, oświadczył, że będzie udzielał gorących pocałunków w same usta.

Zgłosiło się zaraz kilka reflektanek, gotowych do subskrypcji i otrzymało kwity we formie pocałunku. W krótkim czasie uzyskał dr. Biggar pokładną sumę 20.000 koron i zamknął subskrypcję, podszedł pełen błogiego uczucia zadowolona do pierwszej subskrybentki i ucałował ją, na co się ona nie oburzała, tym razem za darmo.

Kilka słów o kobietach.

Książę Mieszczerskij, redaktor *Graslanina* opisuje w swem piśmie panie rosyjskie, bawiące w Homburgu.

„Pewna piękna i elegancka mężatka — pisze — wychodzi codziennie o godzinie 4 popołudniu, w nowej paryskiej tualecie, przed podjazd, i siada do samochodu. Myślicie, że — ot tak — poprostu siada i jedzie? Brrr! Boże! Na jakiś czas przed wyjściem owej pani na ulicę, służba wynosi z domu kwiatki i ustawia je w samochodzie, następnie *majordomus* niesie w czerwonej, safianowej pudleczku cały komplet przyborów toaletowych i inne drobiazgi. Kiedy wręczenie cały ten bagaż jest już ustawiony w samochodzie, dopiero wtedy zjawia się piękna pani, za nią idą dwa pieski, a na ostatku mąż, zwykle już dosyć „pełnoletni”, pokorny, łagodny i zawsze w prześpianym humorze. Siadają do automobilu i jadą. Pani zaczyna się nudzić i ziewa coraz częściej. Powód bardzo prosty! Oto ten, że chociaż ona ma wszystko nowiusieńkie — i kapelusze, i suknie, i mantylki, wszystko firm paryskich, i kosztują te szmatki tysiące rubli, jednak ci, którzy to wszystko oglądają, nie są, jak zauważyła, dostatecznie olśnieli. Piękna pani nudzi się dlatego, że chciałaby siedzieć w samochodzie całym ze złota i żeby ubranie jej iskrzyło się od drogocennych kamieni: w poniedziałek niechby były rubiny, we wtorek szmaragdy, w środę perły lub szafiry itd. I oto znudzona i błakająca się z przedmiotu na przedmiot spojrzenie znakomicie podczernionych oczu pięknej pani pada na męża z wyrzutem, że ofiarność jego nie sięga poza Paquina i Wortha i że nie kupi jej ornatu, obsianego perłami.

Tegoż dnia spotykam inny typ damy Rosyanki. Latka ma już, co prawda, balzakowskie, jest jednak jeszcze bardzo przystojna i nadzwyczajnie: te swoje „resztki z dobrych czasów”.

— Co za strój — mówię. — Co za wspaniały kapelusz!

— Zaraz poznać, żeś pan stary kawaler! Suknia najwycyżniejsza i kapelusz także!

— Jednak to wszystko jest z Paryża?

— Naturalnie, że z Paryża. Od Paquina! Ale tanie — raptem 800 franków.

— A że kapelusz pewno 200, więc razem tysiąc franków?

— Prawie! Tysiąc czterysta.

— A więc to się nazywają ubrania tania! No, a te — drogie, wieleż one kosztują?

— Drogie?... Dwa, trzy tysiące... O, właśnie jutro będę miała drogie ubranie.

— I tak, co dzień to inne?

— No, nie zupełnie! Jak dotychczas, to mam ze sobą tylko czterdzieści kapeluszy, a ubrań — nie więcej niż pięćdziesiąt.

— A więc kapeluszy ma pani za jakieś szesnaście tysięcy, a ubrań — za sto tysięcy rubli?

— Alboż to tak wiele! — Bazarowowa wozi ze sobą dwa wagony z ubraniami, a jeden z kapeluszymi. Doprawdy, aż choruję z powodu jej ubrań!

Bazarowowa — to ta pani z autobilem i kwiatami — kończy książkę Mieszczerskij.

KRONIKA.

Kalendarzyk:

We czwartek rz.-kat. Stefana Kr., gr.-kat. Dometya Pr.

W piątek rz.-kat. Joanny Frem. — gr.-kat. Jemylyana.

Repertuar teatru miejskiego we Lwowie:

We czwartek: „Czar walca“, operetka w 3 akt. Oskara Strausa.

W piątek: „Wesoła wdówka“, operetka w 3 akt. Fr. Lehara, z pnią Schupp.

W sobotę: „Czar walca“, operetka w 3 akt. Oskara Strausa.

W niedzielę: „Czar walca“, operetka w 3 akt. Oskara Strausa.

W poniedziałek: „Mąż trzech żon“, operetka w 3 akt. Fr. Lehara.

We wtorek: „Dzwony z Cornville“, opera komiczna w 4 aktach R. Planquet'a, z p. Okońskim w roli Gasparda.

Kapelmistrz: Fr. Słomkowski.

Reżyser: Adam Okoński.

MIJSCOWA.

Do wyborców okręgu I-go. Zwracamy pilną uwagę wyborcom w okręgu I-ym na posła do parlamentu w miejsce śp. Godz. Małachowskiego, aby uważnie przeglądali listy wyborcze, wyłożone w magistracie (II. p.) do 25. bm. Podajemy do wiadomości, że każdy 24-letni mężczyzna, który mieszka w okręgu I-szym, powinien być wpisany na listę wyborczą, kogo zaś na niej niema, niechaj natychmiast pod adresem magistratu wnosi reklamację. Wiadomo bowiem, że nasi wrogowie nie zasypiają gruszek w popiele i będą się starali znów gwałtami, łajdactwami i nadużyciami wyborczymi kierować wyborami wedle swej szubrawej „polityki”.

Wycieczkę do Jaremcza urządza Tow. im. Kościuszki i Tow. muzyki kolejowej w niedzielę dnia 23. bm. Cena biletu tam i napowrót 3 kor. Odjazd w niedzielę rano o 6.40, przyjazd w poniedziałek nad ranem.

Z izby sądowej. Nasz sprawozdawca był w ubiegły poniedziałek świadkiem ciekawej rozprawy, rzucającej jasne światło na stosunki lwowskich „kamieniczników“ do lokatorów. Pani Zofia K., wdowa po adyunkcie sądowym, zaskarżyła właściciela realności pod l. 28, przy ul. Dunin-Borkowskich p. P. o brutalne i nieuczciwe obchodzenie się z nią, jako z lokatorką.

W czasie rozprawy wyszło na jaw, że p. P. tyranizował w brutalny sposób wszystkich swych lokatorów, którzy za nędzne i wilgotne klatki płacili ogromne czynsze.

Wtrącanie się złośliwe i karczemne do prywatnego życia lokatorów było jego żywiołem. Epitety, jak „szlag by panią trafił“, „choroba na ciebie i na twoje dzieci“ i t. p. były wciąż na jego ustach.

Wobec pani K. zachowywał się jakiś czas dość przyzwoicie. Zastosował do niej porywy swej szerokiej kultury dopiero z chwilą, gdy mu wypowiedziała mieszkanie z powodu, iż kupiłszy realność w innej stronie miasta, postanowiła się tam przeprowadzić.

Na tę wiadomość istna wściekłość ogarnęła „gospodarza“, szykanom nie było końca, wyzwicka się spytał jak z roga obfitości. Inteligentną, dobrze wychowaną kobietę, nazywał „niechlujką żydowską, ostatnią...“ A pozwalała sobie na to tem odważniej, że p. K. była samą z małym dzieckiem, bez nięskiej opieki. To stara historia rycerskości prawdziwej hajdamaczyzny, znęcać się nad bezbronniymi. Dopiero w czasie wynoszenia mebli zaciął uc-

ciwi robotnicy p. Tuszyńskiej dali temu potworowi w roli kamienicznika nauczkę, wyrzucając go za drzwi i mianując go wedle zasługi: „batiarem“, „zbójem“ i t. d.

Epilog tej wstrętnej sprawy rozegrał się w sekcji III. zasądzeniem p. P. na trzy dni aresztu bez zamiany na grzywnę.

Prócz tego ma zamiar p. K. wnieść skargę na p. P. o odszkodowanie za nadwężone zdrowie swoje i dziecka, jakoteż za zniszczone meble przez straszną wilgoć, panującą w mieszkaniu, do którego by się była nigdy nie wprowadziła, gdyby nie zakłęcia i zapewnienia gospodarza, iż mieszkanie jest suche i ciepłe. Może ten przykład nauczy innych ostrożności, a „kamieniczników“ uczciwości i grzeczności.

Nasz reporter pisze:

Może sobie Szanowna Redakcja przypomina, jako ja na spółkę z panem Fuchsem poruszałem z posadziem w tym celu, aby szynkarze nie dawali do domów piwa w szynkowanych naczyńkach. Sprawa ta ciągnie się od lat i byłbym jej już wcale na światło magistrackie nie wyciągał, gdyby nie ta okoliczność, że mamy we Lwowie epidemię szkarlatyny, dyfteryi, tyfusu a nawet podobno przybędzie do tego i astrachańska cholera. Przychodzę mianowicie do przekonania, że niema złego, coby na dobre nie wyszło. Zamiast zaszczepiać ludność surowicę anti-płoniczną, dyfteryczną i t. d. kosztem św. Magistratu, szczylenie to odbywa się samo przez się, to jest zapomocą szklanek, halb i kuflów, branych z szynku z piwem. Salomon nie byłby mądrzejszy, niż św. Fizykat na spółkę z św. Magistratem. Ja, uznając to, daję słowo honoru, że już więcej przeciw szynkarzom o te szklanki walczyć nie będę. Niech sobie szkarlatyna z dyfteryą hula, ja lubię balet, i taniec i znów w tym sezonie do Nowickiego na kurs się zapiszę. Bo teraz będziemy mieli milion najrozmaitszych sezonów. Sezon operetki, opery, dramatu, komedyi, knedli ze śliwek, deszczów jesiennych, babiego lata, dalej sezon szkolny, odczytowy, wieczorkowy, tańcujący, gęsi (na św. Michała) przeprowadzeniowy, handlowy itd. itd., jednym słowem życie lwowskie popłynie jak wezbrana Wisła. Szanowna Redakcja powinna sprawić mi na te wszystkie sezony frak, anglez, smoking, lizwy, lakiery i inne przybory, abym godnie mógł spełniać reporterskie obowiązki.

Zapomniałem jeszcze o jednym sezonie: ogłoszeniowo matrymonialnym. W dziennikach już pełno ofert. „Młoda przystojna, inteligentna itd. pragnie wyjść za mąż... Młody przystojny, inteligentny i t. d. pragnie poznać w celach matrymonialnych itd.”

Ja bardzo lubię czytać takie ogłoszenia. Podczas wakacji bywałem często na jarmarkach w małych galicyjskich miasteczkach. I tam lubiłem się przypatrywać i przystuchiwać na świńskich i bydłych targowicach.

— Dam dwadzieścia białych za tego wieprzaka, no?

— Z trzydziestu ani dutka nie puszcę.

— Aby ci zdecht. Dam dwadzieścia sześć.

— Ani dutka, z trzydziestu.

Albo:

— Ny, ile zato ciele?

— Strynaście guldynów.

— Co to je? Czternaście ranysz...

Ja ci będę powiedzieć, co ty je głupi chłop, byczek zdycha, a, skóra i kości, dam ośm...

— Ani sóstki z stryfnastu...

Kto lubi przysłuchiwać się tego rodzaju jarmarczynom osobliwościom, a na prowincję nie może wyjechać, niech czyta matrymonialne ogłoszenia.

Była już u mnie jedna hyjena wyborcza z pod ciemnej gwiazdy zamarynowskiej. Powiedziała mi, że „partya“ czuje straszną chwiejność w lydłkach i dostała na całym ciele gęsiej skóry, jak po wyjściu z kąpieli rzecznej. A może ona czerwonymi piórami porośnie, lub nawet szczecią? To jedno pewne, że wybory obecne uznane zostały wśród partyi, za... kwaśne winogrona.

Antologia współczesnych poetów polskich, w układzie znanego literata

lwowskiego K. Królnskiego, która wyszła nakładem firmy Maniszewskiego i Meinarta przed kilku miesiącami we Lwowie spotkała się z tak sympatycznym uznaniem publiczności, że jest już na wyczerpaniu. Było to zresztą do przewidzenia, gdyż wszystkie poprzednie antologie, Kasprowicza, Staffa, Różyckiego i i. bardzo rychło się rozeszły, niniejsza zaś antologia obejmująca wybór pisarzy od poromantycznych epigonów do przedstawicieli najmłodszej Polski, z licznymi portretami, wspaniale wydana, przewyższyła wszystkie w tym rodzaju wydawnictwa. Nakładca prawdopodobnie zarządzi drugi nakład tego potrzebnego i dobrego dzieła.

Z Dyrekcyi kolei. Termin komisijnego otwarcia ofert dla ogólnego przetargu do L. 65982/908 c. k. Dyrekcyi kolei państwowej dla dostarczenia i ustalenia konstrukcyi żelaznej dla dachów, budujących się magazynów towarowych na stacji kolejowej we Lwowie, przedłuża się do dnia 30. sierpnia 1908 r. godziny 2-giej popołudniu.

Litościwy Józio. Czteroletni Józio zawarł ze swoim nadwornym pinczem „Boksem“ serdeczną przyjaźń. Nie zrażała go ostra, szorstkowa sierść przyjaciela; cały dzień uganiają razem, jak pogoda, to po ogrodzie przed domem, jak deszcz znów, to po pokojach i na korytarzu. Po tych zabawach zdarzało się nieraz, że wyczerpani zabawą przyjaciele usypiali razem na dywanie pod stołem, lub urządzali sobie tam poobiednią drzemkę. Józio jest formalnie zakochany w swoim Boksiu, i żałuje go tylko niezmiernie, że pieska niezmiernie dręczą — pchły. Nieraz się zastanawiał i zamyślał głęboko, jakby to Boksiu ulżyć. Pewnego dnia wchodzi matka Józia do pokoju, gdzie przed chwilą wrzała jeszcze w najlepsze zabawa obu przyjaciół, i cóż widzi? Józio siedzi na szafie, na którą wlaź po stole, trzymając szlachetnego Boksiu na kolanach i wyszukuje mu pchły, rzucając je następnie z zabójczą miną na podłogę pokoju.

„Na miłość Boską, dziecko, co ty tam robisz?“ woła matka. „Pchły się rozejdą po całym pokoju!“ Ależ mam odpowiadając z wyrzutem chłopczyka, nie przerywając sobie dobroczynnego zajęcia, „pomyśl tylko: takie małe stworzenia, jak stąd spadną, zabijają się odrazu!”

Mianowania w straży skarbowej. Krajowa dyrekcyja skarbu odznaczyła następujących funkcjonaryuszów:

a) tytuł st. respicyentów otrzymali respicyenci: T. Rudnicki, J. Zdrasil, K. Mayer, J. Zachara, T. Kozacka, Fr. Racza, K. Medwecki, M. Wolanin, K. Wendel, A. Początko, J. Lewicki, W. Barg, M. Stolarczyk, W. Jarosiewicz, A. Friedl, K. Kurz;

b) tytuł respicyentów, st. strażnicy: M. Skulski, Fr. Kowanetz, St. Scherfi, K. Biliński, A. Bednarowski, Wl. J. Modliszewski, Wl. Borawski, K. Myszkowski, J. Michalski, E. Szafranski, W. Roznarowicz, L. Bacher, A. Bętkowski, J. Kędziński, M. Przewłocki, J. Bódziński, Z. Hubert, Wl. Myciński, J. Nowelski, A. Mazurkiewicz, J. Joniec, J. Dobosz, M. Wołyniec, Wl. Kubicki, D. Humeniuk, B. Żaba, M. Skowroński, K. Hepp, D. Szujski, J. Wańczycki;

c) tytuł st. strażników, strażnicy: J. Trzczyński, G. Mycko, A. St. Lewik, St. Matusiak, R. Gabryel, E. Swaczynski, A. T. Korczyński, L. K. Uhlig, J. K. Kamiński, J. J. Rzerzicha, P. Mykuła, E. K. Samolewicz.

Kradzież podczas snu. Handlarz zbożem z Mielca, Leizor Simson, podjąwszy kwotę 2410 koron wyjechał ze Lwowa w stronę Krakowa. W drodze, za Przemysłem usnął twardo. Pieniądze zabezpieczył, zawiązawszy kieszeń spodni sznurkiem. W przedziale jechał wraz z nim jakiś starozakonny, starszy człowiek. Gdy z twardego snu obudził się Simson w Bochni, przekonał się, iż ma rozcięte nożem pantalony i że mu pieniądze skradziono. Złodziej widząc kieszeń zawiązaną sznurkiem, domyślił się, iż spiący kupiec ma przy sobie znaczną kwotę, rozciął więc pantalony i wyjąwszy pugilares z pieniędzmi, wysiadł na którejś stacji między Przemysłem a Bochnią.

Lew morski we Lwowie. Usłyszawszy o tej niezmiernie ciekawej bestyi poszedłem ją zobaczyć. W szafliku leży mały potworek zwany w zoologii foką. Ma około pół metra długości, wąsate pysk, dwie pletwy przednie i dwie tylne, służące mu równocześnie za nogi. Czytałem dzieła Kiplinga o fokach, bardzo ciekawe i zajmujące, myślałem więc, że zobaczę coś, co warto zobaczyć. Tymczasem afiszowany „lew” nie jest nawet t. zw. „chołostakiem” czyli kawalerem, którego społeczeństwo fok najzupełniej ignoruje. Biednie to stworzenie musi cały dzień strasznie się męczyć, pokazując różne sztuki. Jęczy przy tem tak strasznie, że aż liść zbiera słuchać. I zato ludzie płacą po 20 hal. wstępu. Ha, trudno! przecie i wędrowni wykpięgrosze z czego żyć muszą.

Epidemia szkarlatyny szerzy się w przerażający sposób. Wedle ostatnich zapisków statystycznych było w tygodniu od 2. do 8. bm. nowych wypadków 42, z czego 5 śmiertelnych. Znacząco to, że szkarlatyna w porównaniu z przedostatnim, statystyką objętych tygodniem, spotęgowała się o 25 procent. Daty te powinny spowodować kompetentne czynniki do jaknajenergiczniejszej akcji ku stłumieniu epidemii, tembardziej, że donoszą o pojawieniu się szkarlatyny w Rzeszowie, Brzeżanach, Kossowie, a bardzo możliwym jest, że zawlekły ją tam dzieci, które wyjechały ze Lwowa na wakacje.

Zabawa w ciuciubabkę. Towarzysz widocznie coś „przeskrobał”, skoro go policyant tak zawzięcie poszukuje. Ale towarzysz z nielada czerwonej szkoły wyszedł i nie głupi jest dać się złapać jakiemuś tam „dziadowi”. Podobno towarzysz „sikore” komuś tam grajfnął. Może tym uszkodzonym był sam policyant, niewiadomo. Towarzysz idzie chyłkiem za nim, jakby się jego ogona trzymał. Bardzo wygodne schronienie za plecami policyanta. Inaczej biedny towarzysz dostałby się niezawodnie na siano do Kurki. Dalibóg ci „towarzysze” są bardzo dowcipni!

Z poczty. Z dniem 22. sierpnia 1908 otwartą zostanie przy c. k. urzędzie pocztowym w Targowiskach (powiat Krosno) stacya telegraficzna z ograniczoną służbą dzienną.

Z życia towarzyskiego. W dniu 19. bm. o godz. 11 rano odbył się ślub Dra Edwarda Solańskiego, znanego mecenasa lwowskiego z p. Kazimierą z Giżowskich Karniewską.

Tragiczna jazda konna. Joachim Kauf ogromnie lubi konie i wszelkie sporty konne. Przemysłował też od dłuższego czasu, w jakiby to sposób móżdż się przejechać bodaj chwilę na wymarzonej rumaku, ale nie mógł znaleźć sposobności.

Dopiero wczoraj ujrzawszy żrebacka na pastwisku na Łyczakowie, postanowił spełnić swe pragnienie. Wsiadł więc na niego i popędził ulicą Łyczakowską.

Jazda ta wywołała wśród rówieśników chłopca wielką sensację, poczęli biedz za nim gromadą a wreszcie popędzać konika pokrzywami, skutkiem czego nieujężdżony żreback spłoszył się i zrzucił swego jeźdźca. Chłopak padł na bruk tak nieszczęśliwie, iż wedle orzeczenia lekarzy Towarzystwa ratunkowego pękły mu wnętrzności. Przewieziono go do szpitala powszechnego w celu przedsięwzięcia operacyi w jamie brzusznej.

Stan chorego bardzo groźny. Nie ma nadziei uratowania mu życia.

Niefortunni automedonowie. Onegdaj popołudniu jechał z góry ulicy Zielonej Franciszek Wiśniowski z wozem naładowanym cegłami. Po drodze wypadł mu przypadkiem batóg z ręki. Wiśniowski schylił się w tej chwili, chcąc, nie zsiadając z wozu go uchwycić. Nieszczęściem przychylił się zanadto i upadł pod wóz.

Koło tylne wozu przeszło mu przez pierś, łamiąc dwa żebra i czyniąc mu ciężkie obrażenia wewnętrzne.

Niemniej fatalny wypadek zdarzył się na ul. Błonnej. Z rewii wojskowej jechał wózekiem p. Przybylski, zamieściły przy ulicy Zielonej. Nagle koń spłoszył się, przewrócił wózek, a pan Przybylski i furman jego Jan Dramuła doznali licznych potłuczeń. Zawezwane Pogotowie Towarzystwa ratunkowego

opatrzyło obu potłuczonych i odwiozło ich do domu.

Na krajowym wiecu gorzelniczym we Lwowie. Dnia 23-go b. m. (miedziela, sala ratuszowa) o godzinie 10-tej rano wygłosi inżynier Stanisław Dzbański z Wiednia wykład o „patentowaniu i użytkowaniu wynałazków”.

Mianowania. Sąd krajowy wyższy w Krakowie zamianował oficjalami kancelaryjnymi kancelistów: Fr. Szczerczaka w Skawinie, Franciszka Świerka w Dębicy, i Bazylego Sobola w Jasle.

Dyrekcya poczt i telegrafów zamianowała oficjanta pocztowego i ukończonego ucznia szkół średnich, Mikołaja Szkwirę w Wiśniczu koło Bochni, praktykantem pocztowym we Lwowie.

Szkola Stow. „Pracy Kobiet” we Lwowie, plac Smolki 5, przyjmuje uczennice na naukę dopełniająca, połączoną z nauką robót ręcznych, podzieloną na trzy kursa od 1. września. Wpisy uczenie przyjmuje się od 20. b. m. do 5. września.

Wieczór zlocieni z kotyliem urządziła Stow. „Gwiazda” w niedzielę 23. bm. w własnej, dużej sali, przy ulicy Franciszkańskiej l. 7, przy odgłosie orkiestry. Początek o godz. 7 wieczór. Zaproszenia nabywać można w kancelaryi „Gwiazdy”.

W okolicach Lwowa i samym Lwowie, pojawiają się jacyś agenci, zbierając datki na misy niemieckie i niemieckie domy chorych. By się zbyć natrętnych gości, każdy wedle możliwości daje coś odczepnego.

Zważywszy jednak, że żyjemy obecnie w czasach walki z niemieczyzną, przestrzegamy publiczność, że na podobne cele, nawet halerza dać się nie powinno. Kto chce popierać ubogich i chorych ma dość ku temu sposobności. Możemy ręczyć, że na cel polski żaden Niemiec nie dałby i feniga.

Odnaczenie wyrobów naszego przemysłu na wystawie w Wiedniu.

We Wiedniu odbyła się w bieżącym miesiącu wielka wystawa przemysłu artykułów dla palących (Rauchindustrieausstellung).

Na wystawie tej budziły powszechne zainteresowanie i uznanie hygieniczne tutki „ABA” z patentowanymi ochroniaczami wynalazku dra Sabata.

Tutki te wystawiła fabryka tutek „ABA” firmy Łoziński - Wiktor - Zoffal we Lwowie i uzyskała za nie najwyższe odznaczenie, mianowicie dyplom honorowy i medal złoty.

Należy nadmienić, że jest to już czwarte odznaczenie, jakie uzyskały tutki z higienicznymi ochroniaczami w przeciągu roku.

Ustąpienie dr. Winiarza. Jak nam donoszą z uniwersytetu obecny jego sekretarz dr. Winiarz ustąpił z zajmowanego stanowiska przenosząc się na posadę kierownika archiwum namiestnictwa. W miejsce jego został chwilowo mianowany sekretarzem doc. un. dr. P. Dąbkowski. Z innej znów strony powiadaniają nas, że sprawa ustąpienia dra Winiarza z sekretaryatu uniwersyteckiego ma stać w związku z kwestyą polsko-ruskiego porozumienia.

Korespondencye Redakcyi.

Juromi. To drugie nie złe, ale tylko... w pomyśle.

I. A. „Tarapaty nieboszczyka” wyjdą w osobnej książce.

Z KRAJU.

Zamordowanie karczmarza. Z Tarnopola donoszą:

W karczmie w pobliżu stacyi Dereniówki na szlaku Tarnopol-Kopyczyńce, popełnione zostało morderstwo rabunkowe na 80-letnim karczmarzu, Simche Meciesie. Morderstwo odkrył pewien parobczak, który chciał wejść do karczmy, ale zastawszy drzwi zamknięte, począł się dobijać do wnętrza. Wreszcie wszedł oknem i oczom jego przedstawił się straszny widok. Starzec leżał nieżywy w kałuży krwi. Że morderstwo dokonane zostało w celu rabunku, świadczą wyrzucone z kufra najrozmaitsze rzeczy i rozbita szuflada, gdzie stary trzymał pieniądze, utargowane za wódkę i tytoń. Sprawcy zbrodni nie zdołano dotychczas wytropić.

Proces gimnazjalistów ruskich w Kocmaniu. W dniu 14. b. m. zakończyła się w Kocmaniu rozprawa sądowa przeciw ruskim gimnazjalistom Kornewalowi Mejnyczukowi, Grekulowi, Neburakowi i Oszczepce, którzy w dniu 4. lipca br., po formalnym sprzyśszeniu, napadli mieszkanie dyrektora Szpojnarowskiego i wybili mu wszystkie szyby. Do rozprawy powołano cały szereg świadków. Oskarżony Kornewal, który uciekł z aresztu, do rozprawy nie stanął, reszta obwinionych tłumaczyła się tem, że Kornewal terroryzował ich formalnie i z rewolwerem w rękę, musiał na nich wzięcie udziału w napadzie. Po świetnym przemówieniu obrońcy dr. Hafnera, sąd wydał wyrok skazujący Kornewala (w zaocności) na jeden miesiąc, zaś Mejnyczuka, Grekula i Naburaka na trzy dni aresztu. Oskarżonego Oszczepkę uwolniono.

Obrońca zastrzegł sobie trzy dni czasu do namysłu.

Pożar. W dniu 18. bm. wybuchł w Radowcach w młynie S. Rauchwergera wielki pożar, który z wielką trudnością zdołano zlokalizować.

Młyn spłonął doszczętnie. Szkoda wynosi 70.000 koron.

TELEGRAMY.

Rada ministeryalna i traktat serbski.

Wiedeń. Onegdaj o godz. 7 wieczorem zebrała się Rada ministeryalna, która zajmowała się kwestyą traktatu handlowego z Serbią. Rada ministeryalna trwała do późnej nocy. Rezultat dotychczas nie jest jeszcze wiadomy.

Wiedeń. Jak słycać, kwestya serbskiego traktatu handlowego nie doprowadzi do żadnego parlamentarnego a tem mniej ministeryalnego zawikłania, zwłaszcza, że zwołanie parlamentu w celu aktywowania traktatu jest poważnie rozważane.

Ważne dla rezerwistów.

Wiedeń. Prezydium Koła polskiego interweniowało wczoraj w ministerstwie wojny w sprawie zwolnienia od ćwiczeń rezerwistów z tych okolic Galicyi, które zostały dotknięte klęskami elementarnymi. Minister wojny oświadczył gotowość uczynienia zadość życzeniom Koła polskiego, żąda jednak, aby podania odpowiednie od gmin i powiatów wnoszone były niezwłocznie do komend korpusnych. Podania takie już nadeszły z powiatów krakowskiego i bielskiego.

Dzięki interwencyi prezydium Koła polskiego i ministra Abrahamowicza, minister przyrzekł uwzględnić je w jak najszerszej mierze.

Pożądanem więc jest, aby gminy i powiaty w czasie najbliższym wniosły takie podania.

Węgry nie chcą krzyży.

Budapeszt. Z powodu utworzenia przez rząd węgierski krzyża honorowego dla urzędników na pamiątkę jubileuszu cesarskiego, dzienniki skrajnie nacjonalistyczne wywodzą, że żaden urzędnik węgierski krzyża takiego nosić nie powinien.

Walka kawiarzy z kelnerami.

Budapeszt. Deputacya właścicieli kawiarni udała się wczoraj do prezydenta miasta wskazując na stanowisko zjednoczenia kelnerów i prosila, by rozwiązano to fachowe stowarzyszenie, które jest siedzibą agitacyi za strajkiem. Prezydent miasta oświadczył, że śledztwo dotąd żadnego nie dało punktu namacalnego, by od tych stowarzyszeń wychodziło hasło do zaburzeń spokoju. Jak słycać, zamierzają właściciele kawiarni wypowiedzieć istniejące kontrakty kolektywne, a powrócić do systemu pojedynczych kontraktów, co napotyka na żywy opór ze strony służby kawiarnianej. Na nadzwyczajnym posiedzeniu korporacyi przemysłowej właściciele kawiarni, ma zapasć w tej mierze uchwała.

Budapeszt. Związek budapeszteńskich kawiarzy postanowił rozwiązać kontrakty kolektywne z kelnerami i zerwać stosunki ze stowarzyszeniem kelnerów.

Car Mikołaj jedzie.

Berlin. *Voss. Ztg.* donosi z Petersburga, że para carska zamierza w najbliższym roku odbyć wielką podróż po morzu, a przy tej sposobności złoży liczne odwiedziny. Między innymi odwiedzi cesarza Franciszka Józefa. Carowa wdowa udaje się 25. b. m. do Danii; towarzyszyć jej będzie drugi syn w ks. Michał Aleksandrowicz, który ma się na dworze duńskim zareczyć.

Das ewig „weibliche”

Londyn. Z Nowego Jorku donoszą: Wielką sensację wywołała krwawa tragedia w Long Island. Kapitan Conover Hains zastrzelił w „jachtklubie” redaktora pisma *Recreation*, Annisa, w chwili, gdy tenże wysiadł z okrętu. Brat kapitana z rewolwerem w rękę nie dopuścił przyjaciół Annisa do przyjsia temuz z pomocą. Bracia Hainsa oczekiwali spokojnie na werandzie klubu przybycia policyi, która ich uwięziła.

Kapitan Hains oskarżał Annisa, który jest żonatym, o uwiedzenie swojej żony i wniósł podanie o rozwód. Kapitan przed kilku laty uprowadził swoją przepiękną żonę, która wówczas była szesnastoletnią uczennicą, z klasztoru w Winthrop w Massachusetts i ożenił się z nią wbrew woli jej rodziców. Mieli troje dzieci. Przed rokiem wysłano kapitana Hainsa na Filipiny. Młodą małżonkę zostawił on w Ameryce. W czerwcu r. b. wezwał go brat telegraficznie do powrotu. Zastał on swoją żonę niebezpiecznie chorą. Dla ukrycia skutków stosunku z Annisem poddała się ona operacyi. Hains wniósł skargę o rozwód, a żona jego powróciła do swoich rodziców.

100 milionów na flotę.

Londyn. Onegdajsze doniesienie *Daily Telegraph*, że Anglia zamierza zaciągnąć pożyczkę 100 milionów funtów na powiększenie floty, nie znajduje w miarodajnych kołach wiary. Jest jednak rzeczą prawdopodobną, że rząd zamiast rokrocznie występować wobec parlamentu z programem floty, ułoży program budowy na szereg lat. Na ten cel, jakoteż na pokrycie bezwarunkowo oczekiwanego deficytu w następnym roku, koniecznąby była pożyczka.

Niepokojące położenie w Portugalii.

Lizbona. Polityczna sytuacya w kraju poczyną przybierać niepokojące formy. Dyskusya o kortezach nad operacyami finansowymi zamordowanego króla, daje materyał do agitacyi antydy nastycznej. Nie jest wykluczone, że w niedługim czasie może się rozpocząć poważniejszy ruch antydy nastyczny.

NADESLANE.

Po pięćdziesiąt groszy za 1 wiersz petirowy. Za rubrykę tę Redakcyja nie bierze odpowiedzialności

W zakładzie leczniczym i kąpielowym W PUSTOMYTACH

Kąpiele borowinowe — siarczane etc. oraz zabiegi hydropatyczne.

Od 15. sierpnia po cenach **zniżonych** pokoje umeblowane o 50% tańsze. Restauracya we własnym zarządziu.

823 Z poważaniem
Dyrekcya Zakładu kąpielowego Pustomyty

PIERNIKI polskie na czyścym miodzie

w różnych gatunkach, poleca

B. WITYŃSKI

we Lwowie. — Sklepy: przy ulicy Batorego l. 10. i Żółkiewskiej l. 1. 41-16

PODZIĘKOWANIE.

Dotknięty ciężko przez śmierć mej najukochańszej żony s. p. Józefy ze Stachiewiczów, otrzymałem tyle dowodów współczucia, że nie byłoby mi podobnem oświadczyć każdemu na mnie łaskawych podziękowań. Na tej więc drodze niech mi będzie wolno złożyć serdeczne dzięki i „Bóg zapłać” tym wszystkim, którzy w chwilach ciężkiego dla mnie smutku pospieszyli ze słowem pociechy, jakoteż tym mi życzliwym, którzy uczcili pamięć zmarłej przez oddanie Jej ostatniej przysługi. 843

Lwów, 18. sierpnia 1908.

Julian Abrysowski z dziećmi.

Mianowania i przeniesienia w szkołach średnich.

Rada szkolna krajowa zamianowała rzeczywistymi nauczycielami w szkołach średnich następujących zastępców nauczycieli: W. Cholewę w gimn. w Dębicy, E. Lusiewiczza w gimn. II. w Nowym Sączu, E. Uricha w I. gimn. pol. w Stanisławowie, ks. J. Satorskiego w gimn. r. w Tarnopolu, J. Augustyńskiego w gimn. w Sanoku, J. Stryżowskiego w II. gimn. w Tarnowie, W. Peca w gimn. w Buczaczu, E. Klicha w gimn. w Dębicy, J. Pilcha w gimn. polskim w Kołomyi, W. Drabika w II. gimn. pol. w Stanisławowie, F. Oziębłego w I. gimn. pol. w Tarnopolu, A. Rybińskiego w II. gimn. pol. w Tarnopolu, J. Wiśniowskiego w szkole realnej w Jarosławiu, E. Kucharskiego w szkole realnej w Stanisławowie, E. Korola w gimn. I. pol. w Przemyślu, O. Germana w gimn. w Jaśle, I. Ghełba w gimn. w Sanoku, S. Mordawskiego w gimn. w Stryju, J. Pollaka w I. gimn. w Tarnowie, L.

Gödricha w II. gimn. w Tarnowie, S. Merte w gimn. w Wadowicach, G. Tymoszczuka w gimn. ruskiem w Tarnopolu, H. Rosego w gimn. w Buczaczu, B. Kozłowskiego w I. gimn. pol. w Przemyślu, dr. E. Długopolskiego w I. gimn. pol. w Tarnopolu, J. Matlachowskiego w gimn. w Buczaczu, dr. A. Załęckiego w gimn. Brzeżanach, J. Stachnika i A. Pichora w gimn. w Buczaczu, W. Krajewskiego w II. gimn. w Nowym Sączu, K. Kowalczewskiego w gimn. w Buczaczu, dr. S. Czerskiego w gimn. w Żółkwi, F. Nowaka w gimn. w Myślenicach, tudzież nadała rzeczywistemu nauczycielowi w I. gimn. pol. w Tarnopolu, R. Köstlichowi, taką samą posadę w II. gimn. pol. w Tarnopolu, wreszcie nadała prowizoryczną posadę nauczyciela w gimn. w Gorlicach S. Jaskowi.

Rada szkolna krajowa przeniosła: rzec. naucz. K. Firganka z II, do I. gimn. pol. w Stanisławowie, a J. Blautha I. do II. gimn. pol. w Stanisławowie.

Rada szkolna krajowa przydzieliła do służby, profesorów i rzeczywistych nauczycieli: W. Bursztyńskiego z I. gimn. pol. w Stanisławowie do gimn.

pol. w Kołomyi, Romana Hamczykiewiczza z I. gimn. pol. w Przemyślu do gimn. rus. w Przemyślu, K. Golczewskiego z gimn. w Sanoku do filii gimn. VII. we Lwowie, dr. W. Witwickiego z gimn. IV. do gimn. VII. we Lwowie.

Rada szkolna krajowa przeniosła zastępców nauczycieli: T. Motykę z gimn. pol. w Kołomyi do gimn. pol. II. w Tarnopolu, T. Raciborskiego z gimn. I. w Przemyślu do gimn. I. w Stanisławowie, A. Malskiego z gimn. I. w Przemyślu do gimn. w Jaśle, J. Lebiszcza z gimn. w Brzeżanach do gimn. rus. w Tarnopolu, B. Tyszkowskiego z gimn. pol. II. w Tarnopolu do filii gimn. VII. we Lwowie, S. Pawłowskiego z gimn. pol. I. w Stanisławowie do filii gimn. VII. we Lwowie, S. Sołtysa z gimn. III. we Lwowie do gimn. pol. II. w Tarnopolu, J. Nazara z gimn. rus. w Przemyślu do gimn. rus. we Lwowie, R. Molendę z gimn. pol. II. w Stanisławowie do gimn. w Jaśle, T. Miękiszka z gimn. w Sanoku do pol. gimn. w Kołomyi, B. Cichońskiego z gimn. pol. I. w Stanisławowie do gimn. w Sanoku, A. Zawadowskiego ze szkoły realnej w Tarnopolu do II. szkoły realnej we Lwo-

wie, dr. T. Mianowskiego z VI. do IV. gimn. we Lwowie, M. Rossa z VI. do gimn. IV. we Lwowie, J. Kollera z gimn. VI. we Lwowie do gimn. II. pol. w Stanisławowie, J. Rozumkiewiczza z IV. gimn. we Lwowie do gimn. w Brzeżanach, S. Mikosińskiego z gimn. IV. we Lwowie do II. gimn. pol. w Stanisławowie, T. Zakałatę z gimn. w Brzeżanach do gimn. rus. w Stanisławowie, A. Olberka z gimn. w Brzeżanach do gimn. II. pol. w Stanisławowie, J. Silberschlagę z gimn. w Buczaczu do I. gimn. pol. w Stanisławowie, S. Hermana z II. gimn. pol. w Stanisławowie do gimn. w Brzeżanach, W. Borzemskiego z gimn. II. w Rzeszowie do gimn. pol. w Kołomyi, J. Krzyszkowskiego z gimn. rus. w Stanisławowie do gimn. IV. we Lwowie, J. Tułeckiego z I. gimn. pol. w Stanisławowie do III. gimn. w Krakowie, M. Lępkiego z I. gimn. pol. w Stanisławowie do II. gimn. pol. w Stanisławowie, M. Schreiberę z I. gimn. pol. w Stanisławowie do gimn. pol. w Kołomyi.

(Dok. n.)

FRANCISZEK DÜLL

Bracia Białokórscy

Powieść z końca XVI-go wieku
osnuta na historycznym tle m. Lwowa.

— Tylko za przeproszeniem Waszej Miłości, czy nie lepiej będzie po skończonej wyprawie, boć to kulikowski *) „oymes” **, a silny! — zauważył żyd troskliwie.

— Głupia... Szkoda, że cię pochwalił... Dawaj bogobójco! — krzyknął Marek.

Żyd skrzywiwszy się, skreślił i po chwili ponalewał z lewarka do kuszów żądanego miodu.

— Powinno pójść wszystko jak z płatka, byle się tylko Kundusia dobrze do rzeczy wzięta. — Rzekł udobruchany Marek.

— Wiem od Rozalijki, że i one nas nie zawiodą. — Odpowiedział Walenty.

W tem usłyszano podwójne stuknięcie w okienicę, a potem jakby tarcie po nich czemś twardem. Był to znak umówiony.

Żyd wyszedł do sieni i po chwili wprowadził Krzysztofa i Macieja kapiących od deszczu.

Ponieważ zbliżała się godzina umówiona, przeto od chwili do chwili powtarzało się pukanie, wychodził żyd i wprowadzał do gospody nowoprzybyłych, którzy przeważnie samowtór przychodzili.

Wszyscy przyodziani byli w kopieniaki ***) z kordelatu *) długie buty, na głowach mając kaptury, a oprócz tego poprzyprawiane fałszywe brody

*) Już naówczas słynął miód kulikowski z dobroci.

**) Wyborny.

***) Płaszcz od deszczu bez rękawów podobny do burki. Król Stefan Batory wprowadził ich używanie do Polski i sam w czasie wojny i łowów zawsze w kopieniaku chodził.

*) Sukno grube kapucyńskie.

17

i sumiaste wasy. Każdy z nich trzymał w ręku nadziak*), broń straszną w użyciu, prócz której, innej tym razem nie mieli.

W niedługi czas znalazło się wszystkich czterestu braci Białokórskich w zupełnym komplecie...

Północ wybijał zegar umieszczony na wieży lwowskiego ratusza. Ruszyli się bracia, a Marek zawołał:

— Teraz do roboty panowie bracia!... Noc i powietrze nam sprzyja, aby i szczęście sprzyjało...

— Nagotowałeś deski Joseju? — Zapytał Walenty.

— Są w sieni. — Odpowiedział żyd.

— Uważajcie bracia na ścieżkę pod murami — przestrzegwał Antoni — bo który w bagno wpadnie, ciężko go przyjdzie wydobyć.

— Znamy i pamiętamy ją wszyscy... odpowiedzieli niektórzy bracia i zabijając miechy i kilka desek, wyszli w noc ciemną, zostawiając Josela samego, trzęsącego się z niepokoju, oczekującego zdobyczy...

XII.

POPIS KUNDUSI.

W kamienicy Jelonka na rynku było zupełnie głucho i ciemno tej nocy, tylko w jednej z izb od strony podwórza świeciło się migające światło lampki nocnej, przy której blasku rozpoznać można było blade twarze siedzących w kątach Kunegundy i Rózi.

W trileczeniu i niepokoju wśród mnogich tobołków, siedziały obie wyczekujące lekliwie spodziewanych gości.

Myliły się jednak ktoby sądził, że obie niewiasty czuły ten niepokój w skutek możliwych wyrzutów sumienia.

— Nie; Kunegunda nienawidząc już brata, prawie sama poddała Mar-

*) Trzcina gruba, na jednym końcu z osadzoną gątką miosięzną a na drugim z takimże młotkiem, podobnym jednym końcem do szewskiego a drugim kończącym trochę zakrzywionym

kowi śmiałą myśl obrabowania Jelonka. Ponieważ omawiając na schadzce u wiadomej nam wiedzmy Makryny, u której się za pośrednictwem Rózi po kilkakroć zeszli, połączenie się wzajemne uznali dla braku środków do życia za niemożliwe, przeto polecieli Białokórscy Rózi, aby jej myśl okradzenia Jelonka ogólnie podsunęła.

Rozkochana i rozgniewana na brata Kunegunda rzecz w lot zrozumiała, a mniemając, że ozyńjąc tak, tylko należąca się jej słusznie posag zabierze, sama, jak nadmieniliśmy, z Markiem to umówiła, postanawiając wraz z mniemanym posagiem ulotnić się sama.

Posrzegał i rozumował błędnie pan Paweł, mniemając, że czas marzeń i rojeń u Kundusi, z wiosną jej życia przeminął. Zapomniał on o letniej porze ciała i krwi i o przyrodzonych a niezmiennych prawach natury.

Rozpoczynające się staropanieństwo Kunegundy, wyrobiło w niej romantyczność, a dobrze obmyślony przez Antoniego Białokórskiego plan, opierający się jakby na fundamencie, właśnie na tej słabej stronie każdej niewiasty, nie zawiódł rachuby.

Dziwnie zmieniła się ta kobieta od czasu poznania Marka. Objęta płomieniem udanej jego miłości, ginęła z gorączki serdecznej, trawiającej ją bez przerwy, a widząc naraz spiętrzone zapory, z dziewicy spokojnej, poważnej i poddającej się woli brata, przepoczwarzyła się w gwałtowną, ciąglem rozdrażnieniem napastowaną megere. Ogarzył ją formalny szal, przyniatający jej umysł, trzymając go jakby w stężeniu i zastaniający jej zdolność myślenia, niedopuszczając do zdrowego na rzeczywistość poglądu. Mając w duszy tylko jedno pragnienie: połączenia się z ukochanym, a przed oczyma jedyną myśl: wyrwania się z opieki brata, szła na oślep jak lunatyeczka i działała jakby we śnie.

Długo dziewczym wstydem i normalnymi stosunkami tłumione namiętności, wybuchały odrazu jak ogień

wszczęty od uderzenia piorunu lub jak nagły wytrysk natrafionego źródła wody lub ziemnej ropy; zerwały się moralne i towarzyskie hamulce i tany i rozległym obszarem rozprzestrzeniały się fala pożądliwości.

W tem zaślepieniu nie czuła Kunegunda ponizenia swej dziewiczej i towarzyskiej godności, jakiego się dopuszczała, chodząc na schadzki nie już po za dom własny, ale w miejsce tak podejrzane, jakim był dom Makryny. Nie była już w stanie pojąć, że wchodząc w progę zhańbionej kobiety, tej istotnej czarownicy godnej stosu, trudniącej się nieczem uczeiwem a wszystkim co prawem zakazane, oddaje się tem samem w moc jej na resztę życia. I to dawało dowód jej niepoczytalności.

Co zaś dotyczy Rózi, figlarnej Rozalijki, ta będąc zupełnie moralnie zesępsuta, dawno już chęci miała do spróbowania życia awanturniczego, jak sobie wyobrażała przy boku kochanego Walusia.

Za sowitą zapłatę otrzymała Kunegunda od Makryny wypar z łulku na uspienie Jelonka i licznej czeladzi domowej, dla ułatwienia zamierzonego rabunku.

Znała własności łulku tylko ze słyszenia i chociaż miała go w swym ogródku, nie odważyła się sama go przyrzadzić, z obawy aby nareszcie w uspieniu nie zawiódł, a ponieważ w dzień przed nocą, w której rabunek miał być wykonany, została o tem uwiadomiona i uspić wszystkich mieszkańców domu na czas zamierzała, przeto w razie nieskutkowności zadane go opiału, narażeni byłiby Białokórscy na przychwycenie na gorącym uczynku. Tak samo mogłaby zadać za wielką dozys narkotyku bratu i wszystkim czeladzi i tem samem uspiła by ich na wieki... Cóż potem?... Nie dosyć, że miałyby śmierć ich na sumieniu, ale w razie odkrycia jej winy czekała ją hańba i śmierć okropna na ruszcie rozpalonym lub stosie, jako trucicielki, do których ten wymiar kary podobnie jak do czarownic stosowano. C. d. n.

B. Kopernicki i Syn Optycy i mechanicy, Lwów, pl. Kalleki 1,
(obok magazynu p. Starka). Specjalność Firmy: Okulary, cwikiery, binokle teatralne i polowe, termometry, barometry, w niebywałym wyborze.

WAŻNE!

dla przejezdnych i słomianych wdowców

Znana od szeregu lat Restauracja i Piwiarnia firmy MAX WIXEL i SYN we Lwowie, ulica Ormiańska I. 5, i ulica Krakowska I. 14.

Poleca najsmaczniejsze potrawy na deserowem maśle. Przyjmuje abonentów na obiady i kolacje po cenach najumiarkowańszych. Raki i drób zawsze do wyboru. Piwo pilzneńskie marki BB. i ołomunieckie z browaru mieszcz. Usługa skrzętna. O łask. odwiedziny uprasza Zarząd Restauracji.

W dniu 4-go sierpnia otwartą została przy pl. Halickim **CUKIERNIA CZESŁAW STEINBORN**, róg placu Bernardyńskiego, o czem zawiadamiając Szanowną P.T. Publiczność polecam ciasta, cukry, torty i t. p. wyroby cukiernicze wykonane smacznie i artystycznie. — Licząc na poparcie P. T. Publiczności kreślę się z wysokim szacunkiem
były kier. fabryki cukrów J. Fruzińskiego i współpr. firmy „Loursa” w Warszawie

